

پایه آیین‌نامه ثبت و اشاعه پیشنهادها، پایان‌نامه‌ها، و رساله‌های تحصیلات تکمیلی و صیانت از حقوق پدیدآوران در آنها (وزارت علوم، تحقیقات، فناوری به شماره ۱۹۵۹۲۹/۱ و تاریخ ۱۳۹۵/۹/۶)

دانشگاه الزهراء (س)

دانشکده الهیات و معارف اسلامی

پایان نامه

جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی

عنوان

بررسی فقهی - حقوقی احکام کودکان نامشروع

استاد راهنما

دکتر جواد سرخوش

دانشجو

بهاره یوسفپور

مهر ۱۳۹۲

کلیه دستاوردهای این تحقیق متعلق به دانشگاه الزهرا - سلام
الله علیها - است.

چکیده:

از دیدگاه اسلام و قانون ایران، اطفال نامشروع اطفالی هستند که در نتیجه روابط جنسی ممنوع بین زن و مرد نامحرم به وجود می‌آیند. با توجه به این مسأله برای روشن شدن مرز بین فرزندان مشروع و نامشروع، آنچه ضروری مینماید، تحلیل و بررسی کودکان متولد از شبهه و کودکان ناشی از تلقیح مصنوعی و خصوصاً ذکر دلایل موافقان و مخالفان این امر به همراه نقد و بررسی آن - هاست. فرزندان نامشروع به عنوان مصداقی از نوع انسان قطعاً دارای احکامی از لحاظ فقهی و حقوقی هستند. حال این سؤال مطرح است که چه تفاوتی بین احکام فقهی و حقوقی فرزندان نامشروع با اطفال مشروع وجود دارد؟ آنچه قابل توجه است، فقههای اسلام در مورد نسب این کودکان اختلاف نظر دارند. گروه اول که شامل فقههای متقدم میشود، معتقد به عدم الحاق این اولاد به والدین طبیعی خود هستند در حالی که گروه دوم که شامل برخی فقههای معاصر است، نسب این کودکان را به والدین طبیعی خود ملحق میدانند. این اعتقاد به الحاق نسب و یا عدم الحاق نسب، منشأ آثار متفاوتی درباره اطفال نامشروع میگردد: فقههای متقدم به سبب اعتقاد به عدم الحاق نسب، عمدتاً از این اطفال در مباحث حقوق کودک و تکالیف والدین نسبت به آنها سخنی به میان نیاورده‌اند. حال آنکه برخی از فقههای معاصر با ارائه نظریات جدید در مورد الحاق این فرزندان به والدین طبیعی خود و پدر و مادر عرفی دانستن آنها مباحثی را در مورد حقوق این اطفال مطرح کرده‌اند و جز شرط دانستن «طهارت مولد» در توارث، این کودکان را از حقوقی یکسان همچون اولاد حلالزاده برخوردار دانسته‌اند. اگرچه تصدی اموری چون امامت جماعت، مرجعیت تقلید، شهادت و قضاوت را نیز مشروط به طهارت مولد و برای ولد زنا ممنوع میدانند. قانونگذار نیز فرزند طبیعی را مانند سایر فرزندان، منتسب به والدین دانسته و نسب او را منشأ آثار میدانند. اگرچه به صراحت در توارث او را از سایر فرزندان متمایز مینماید. هیأت عمومی دیوان عالی کشور در رأی وحدت رویه شماره ۶۱۷ مورخ ۱۳۷۶/۴/۳ به استناد نظر برخی فقههای معاصر در جهت حمایت کودکان خارج از نکاح و مشخص نمودن وضعیت حقوقی این فرزندان، عدم الحاق زنازاده به زانی را به مورد ارث منحصر کرد و کلیه تکالیف مربوط به پدر را بر عهده پدر عرفی قرار

داد. در نهایت لازم به ذکر است، روایات از مهمترین مستندات است که در این رساله به آنها پرداخته شده است و نگارنده تمام روایات وارده را مورد بررسی سندی و دلالتی قرار داده است. همچنین سعی نگارنده بر آن بوده است تا در استناد به آیات قرآن به ذکر نظرات مرتبط مفسران نیز بپردازد.

کلیدواژه‌ها: اطفال نامشروع - نسب - تلقیح - زنا- طهارت مولد

فهرست مطالب:

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۱	الف. طرح مسأله
۱	ب. مسأله پژوهش
۲	ج. ضرورت پژوهش
۲	د. پیشینه پژوهش
۳	هـ. پرسشهای پژوهش
۳	۱- پرسشهای اصلی
۳	۲- پرسشهای فرعی
۴	و. فرضیات پژوهش
۴	ز. اهداف پژوهش
	فصل اول: کلیات
۶	بخش اول: بررسی معانی نکاح
۶	گفتار اول: معانی لغوی نکاح
۷	گفتار دوم: معانی اصطلاحی نکاح
۷	مبحث اول: نکاح در اصطلاح فقهاء
۱۰	مبحث دوم: نکاح در اصطلاح حقوقدانان
۱۲	بخش دوم: بررسی معانی نسب
۱۲	گفتار اول: معانی لغوی و اصطلاحی نسب
۱۳	گفتار دوم: نسب در اصطلاح حقوقدانان
	فصل دوم: راههای تولد اطفال نامشروع یا مشکوک به عدم مشروعیت
۱۶	بخش اول: زنا

۱۹ گفتار اول: شرایط و ارکان تحقق زنا
۲۳ گفتار دوم: اماره فراش
۲۳ مبحث اول: حدیث «سعید الأعرج»
۲۴ ۱- بررسی سندی حدیث
۲۴ ۱-۱- «أبوعلی الأشعری»
۲۵ ۱-۲- «محمد بن عبدالجبار»
۲۵ ۱-۳- «خَمَید بن زیاد»
۲۵ ۱-۴- «إبن سماعه»
۲۶ ۱-۵- «صفوان»
۲۷ ۱-۶- «سعید الأعرج»
۲۷ مبحث دوم: مفهوم مفردات حدیث
۲۷ ۱- «الولد»
۲۸ ۲- «الفراش»
۳۰ ۳- «للعاهر الحجر»
۳۱ مبحث سوم: اماره فراش از دیدگاه حقوق
۳۳ مبحث چهارم: شرایط اجرای قاعده فراش
۳۴ ۱- وجود رابطه زوجیت صحیح و نزدیکی
۳۸ ۱-۱- شرایط صحت نکاح
۳۸ ۱-۱-۱- ایجاب و قبول (صیغه عقد)
۴۲ ۱-۱-۲- شرایط عاقد
۴۴ ۱-۱-۳- تعیین زن و شوهر
۴۵ ۲- سپری شدن اقل مدت حمل از زمان اولین نزدیکی تا زمان وضع حمل
۴۵ ۲-۱- دلایل

- ۴۵ ۱-۱-۲-مجموع دو آیه ۱۵ سوره «أحقاف» و ۱۴ سوره «لقمان».....
- ۴۶ ۲-۱-۲-حدیث «أبان بن تغلب».....
- ۴۷ ۱-۲-۱-۲-بررسی سندی حدیث.....
- ۴۷ ۱-۱-۲-۱-۲-«حسن بن محبوب».....
- ۴۷ ۲-۱-۲-۱-۲-«أبو جمیلة».....
- ۴۸ ۳-۱-۲-۱-۲-«أبان بن تغلب».....
- ۵۱ ۳-گذشت کمتر از بیشترین مدت حمل یا معادل آن از زمان آخرین نزدیکی تا
زمان وضع حمل
- ۵۱ ۱-۳-نظریه اول: نه ماه (قول مشهور).....
- ۵۲ ۱-۱-۳-دلایل :.....
- ۵۲ ۱-۱-۱-۳-حدیث «عبدالرحمن بن سیابة».....
- ۵۲ ۱-۱-۱-۱-۳-بررسی سندی حدیث.....
- ۵۲ ۱-۱-۱-۱-۳-«علی بن محمد».....
- ۵۳ ۲-۱-۱-۱-۳-«صالح بن أبی حمّاد».....
- ۵۴ ۳-۱-۱-۱-۳-«یونس بن عبدالرحمن».....
- ۵۴ ۴-۱-۱-۱-۳-«عبدالرحمن بن سیابة».....
- ۵۵ ۲-۱-۱-۳-حدیث «وهب».....
- ۵۶ ۱-۲-۱-۱-۳-بررسی سندی حدیث.....
- ۵۶ ۱-۱-۲-۱-۳-«أحمد بن أبی عبدا...».....
- ۵۶ ۲-۱-۲-۱-۳-«محمد بن خالد».....
- ۵۷ ۳-۱-۲-۱-۳-«وهب».....
- ۵۷ ۲-۳-نظریه دوم: یک سال.....
- ۵۸ ۱-۲-۳-حدیث «محمد بن حکیم».....
- ۶۰ ۱-۱-۲-۳-بررسی سندی حدیث.....

- ۶۰ «خُمید بن زیاد» ۱-۱-۱-۲-۳
- ۶۰ «ابن سماعه» ۲-۱-۱-۲-۳
- ۶۰ «محمد بن ابی حمزه» ۳-۱-۱-۲-۳
- ۶۱ «محمد بن حکیم» ۴-۱-۱-۲-۳
- ۶۲ حدیث «أبی بصیر» ۲-۲-۲-۳
- ۶۳ بررسی سندی حدیث ۱-۲-۲-۳
- ۶۳ «حسین بن سعید» ۱-۱-۲-۲-۳
- ۶۳ «حمّاد بن عیسی» ۲-۱-۲-۲-۳
- ۶۴ «شعیب بن یعقوب» ۳-۱-۲-۲-۳
- ۶۴ «أبی بصیر» ۴-۱-۲-۲-۳
- ۶۶ ۳-۳-نظریه سوم: ۱۰ ماه
- ۶۷ ۴-۳-نظریه مختار
- ۶۸ ۳-۵-اکثر مدت حمل از زمان آخرین نزدیکی تا زمان وضع حمل از دیدگاه حقوق
- ۶۹ بخش دوم: تلقیح مصنوعی
- ۷۰ گفتار اول: معنای تلقیح
- ۷۱ گفتار دوم: انواع تلقیح
- ۷۱ مبحث اول: تلقیح همگن (تلقیح اسپرم شوهر با تخمک زن در خارج از رحم و قراردادن جنین در رحم)
- ۷۲ ۱-نظر برخی از فقهاء درباره تلقیح همگن
- ۷۴ ۲-تلقیح مصنوعی همگن از دیدگاه حقوق
- ۷۵ مبحث دوم: تلقیح مصنوعی ناهمگن (تلقیح اسپرم مرد بیگانه با تخمک زن و قراردادن آن در رحم زن)
- ۷۵ ۱-استناد به آیات قرآن
- ۷۶ ۱-۱-آیات ۳۰ و ۳۱ سوره «النور»

- ۷۷ ۱-۱-۱- بررسی لغوی آیات
- ۷۸ ۱-۱-۲- دیدگاه مفسران
- ۷۹ ۱-۱-۳- نحوه استدلال به آیه برای اثبات حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن.....
- ۷۹ ۱-۱-۴- نقد استدلال طرفداران حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن.....
- ۸۱ ۱-۲- آیات ۵ الی ۷ سوره «المؤمنون»
- ۸۱ ۱-۲-۱- دیدگان مفسران
- ۸۲ ۱-۲-۲- نحوه استدلال به آیه برای اثبات حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن.....
- ۸۴ ۱-۲-۳- نقد استدلال طرفداران حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن.....
- ۸۵ ۱-۳- آیه ۲۳ سوره «النساء»
- ۸۶ ۱-۳-۱- دیدگاه مفسران
- ۸۷ ۱-۳-۲- نحوه استدلال به آیه برای اثبات حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن.....
- ۸۸ ۱-۳-۳- نقد استدلال طرفداران حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن.....
- ۸۸ ۲- استناد به روایات
- ۸۸ ۱-۲- روایت «علی بن سالم»
- ۸۹ ۱-۱-۲- بررسی سندی حدیث
- ۸۹ ۱-۱-۱-۲- «علی بن ابراهیم»
- ۸۹ ۱-۱-۲- «ابراهیم بن هاشم القمی»
- ۸۹ ۱-۱-۳- «عثمان بن عیسی»
- ۹۰ ۱-۱-۴- «علی بن سالم»
- ۹۱ ۱-۲- نحوه استدلال به روایت برای اثبات حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن.....
- ۹۳ ۱-۲-۳- نقد استدلال طرفداران حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن.....
- ۹۳ ۲-۲- روایت «سلیمان بن داود»
- ۹۴ ۱-۲-۲- بررسی سندی حدیث

- ۹۴ ۲-۱-۱-«سعد بن عبد...»
- ۹۵ ۲-۱-۲-«قاسم بن محمد»
- ۹۵ ۲-۱-۳-«سلیمان بن داود المنقری»
- ۹۷ ۲-۲-۲-نحوه استدلال به روایت برای اثبات حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن...
- ۹۸ ۲-۳-نقد استدلال طرفداران حرمت تلقیح مصنوعی ناهمگن
- ۹۸ ۳-نظر برخی از فقهاء
- ۹۹ ۴-اندیشه حقوقدانان و تلقیح مصنوعی
- ۱۰۱ مبحث سوم: تلقیح مصنوعی همگن و مادر جانشین (تلقیح اسپرم شوهر با تخمک همسر وی و قراردادن آن در رحم زن بیگانه)
- ۱۰۲ مبحث چهارم: تلقیح مصنوعی با تخمک غیرهمسر (تلقیح اسپرم شوهر با تخمک زن بیگانه و قراردادن آن در رحم زن)
- ۱۰۲ مبحث پنجم: تلقیح مصنوعی با زیگوت بیگانه (تلقیح اسپرم و تخمک زن و مرد بیگانه و قراردادن جنین در رحم زن)
- ۱۰۳ بخش سوم: فرزندان ناشی از وطء به شبهه
- ۱۰۳ گفتار اول: تعریف «شبهه»
- ۱۰۴ مبحث اول: تفاوت وجه و شاخص تعاریف «شبهه»
- ۱۰۴ ۱-عدم علم به تحریم
- ۱۰۵ ۲-ظن به حلیت
- ۱۰۶ ۱-۲-استناد به حدیث «زراره»
- ۱۰۷ ۲-۱-۱-بررسی سندی حدیث
- ۱۰۷ ۲-۱-۱-«علی بن الحکم»
- ۱۰۸ ۲-۱-۱-«موسی بن بکر الواسطی»
- ۱۰۹ ۲-۱-۳-«زراره»
- ۱۱۰ ۳-اعتقاد به حلیت
- ۱۱۲ ۳-۱-استناد به حدیث «أبی عُبَیْدَةَ»

- ۱۱۳ ۱-۱-۳-بررسی سندی حدیث
- ۱۱۳ ۱-۱-۱-۳-«محمد بن الحسن»
- ۱۱۴ ۱-۱-۲-«أحمد بن محمد بن عیسی»
- ۱۱۴ ۱-۱-۳-«الحسن بن محبوب»
- ۱۱۴ ۱-۱-۴-«جمیل بن صالح»
- ۱۱۵ ۱-۱-۵-«أبی عُبَیْدَة»
- ۱۱۶ گفتار دوم: إلحاق ولد در وطاء به شبهه
- ۱۱۷ مبحث اول: استناد به حدیث «محمد بن قیس»
- ۱۱۸ ۱-بررسی سندی حدیث
- ۱۱۸ ۱-۱-«محمد بن قیس»
- فصل سوم: نسب اطفال نامشروع
- ۱۲۰ بخش اول: معانی لغوی
- ۱۲۰ گفتار اول: «الأولاد»
- ۱۲۱ گفتار دوم: «النسب»
- ۱۲۱ بخش دوم: نسب اطفال نامشروع در اندیشه فقهاء
- ۱۲۱ گفتار اول: عدم انتساب طفل ناشی از زنا به والدین
- ۱۲۴ مبحث اول: ادله عدم انتساب
- ۱۲۴ ۱-حدیث شریف «الولد للفراش و للعاهر الحجر»
- ۱۲۵ ۲-إجماع
- ۱۲۶ ۲-۱-نقد إجماع معتقدین به عدم انتساب
- ۱۲۷ گفتار دوم: انتساب طفل ناشی از زنا به والدین
- ۱۲۹ مبحث اول: نقد و اشکال
- ۱۲۹ مبحث دوم: دفع نقد و اشکال

۱۳۰ مبحث سوم: مبنای انتساب
۱۳۴ بخش سوم: إلحاق طفل ناشی از زنا به والدین در قانون مدنی
۱۳۴ گفتار اول: ماده ۱۱۶۷ قانون مدنی
۱۳۷ گفتار دوم: تحول ناشی از رأی وحدت رویه مورخ ۱۳۷۶
 فصل چهارم: احکام فقهی و حقوقی کودکان نامشروع
۱۴۱ بخش اول: احکام فردی فرزندان نامشروع
۱۴۱ گفتار اول: احکام فردی در امور مدنی غیر مالی
۱۴۱ مبحث اول: حرمة المصاهرة
۱۴۱ ۱-تعریف لغوی
۱۴۲ ۲-دیدگاه فقهاء
۱۴۲ ۲-۱-حرمت مصاهره با موجب زنا
۱۴۳ ۲-۱-۱-دلایل حرمت مصاهره به زنا (به همراه نقد دلایل)
۱۴۶ ۲-۱-۱-۱-حدیث «حمد بن مسلم»
۱۴۷ ۲-۱-۱-۱-۱-بررسی سندی حدیث
۱۴۷ ۲-۱-۱-۱-۱-۱-«حسین بن سعید»
۱۴۷ ۲-۱-۱-۱-۱-۱-۱-«صفوان»
۱۴۷ ۲-۱-۱-۱-۱-۱-۱-۱-«العلاء بن رزین»
۱۴۸ ۲-۱-۱-۱-۱-۱-۱-۱-۱-«محمد بن مسلم»
۱۴۹ ۲-۱-۱-۱-۱-حدیث «عمر بن حنظله»
۱۵۰ ۲-۱-۱-۱-۱-۱-بررسی سندی حدیث
۱۵۰ ۲-۱-۱-۱-۱-۱-۱-«داود بن الحصین»
۱۵۱ ۲-۱-۱-۱-۱-۱-۱-۱-«عمر بن حنظله»
۱۵۲ ۲-۱-۱-۱-۱-۱-۱-۱-۱-عدم حرمت مصاهره به موجب زنا

۱۵۳ ۲-۲-۱-دلائل عدم حرمت مصاهره به موجب زنا
۱۵۵ ۲-۲-۱-۱-حدیث «زراره»
۱۵۵ ۲-۲-۱-۱-۱-بررسی سندی حدیث
۱۵۵ ۲-۲-۱-۱-۱-«عدة من أصحابنا»
۱۵۶ ۲-۲-۱-۱-۱-«سهل بن زیاد»
۱۵۷ ۲-۲-۱-۱-۱-«ابن محبوب»
۱۵۸ ۲-۲-۱-۱-۱-۱-«علی بن رئاب الکوفی»
۱۵۸ ۲-۲-۱-۱-۱-۱-«زراره»
۱۵۹ ۳-حرمت مصاهره از نگاه حقوقدانان
۱۶۲ مبحث دوم: الولاية
۱۶۲ ۱-تعریف لغوی
۱۶۲ ۲-تعریف اصطلاحی
۱۵۹ ۳-ولایت بر ولد زنا از دیدگاه فقها
۱۶۴ ۴-ولایت بر ولد زنا از دیدگاه حقوقدانان
۱۶۵ مبحث سوم: السور
۱۶۵ ۱-تعریف لغوی
۱۶۵ ۲-دیدگاه فقهاء
۱۶۵ ۱-۲-حرمت استعمال سور ولد زنا
۱۶۶ ۲-۱-۱-حدیث «الوشاء»
۱۶۷ ۲-۲-کراهت استعمال سور ولد زنا
۱۶۷ ۲-۲-۱-دلائل کراهت استعمال سور ولد زنا
۱۶۹ مبحث چهارم: صلاة المیت
۱۶۹ ۱-دیدگاه فقهاء درباره اقامه نماز میت بر ولد زنا

- ۱-۱- وجوب اقامه نماز میت بر جنازه ولد زنا ۱۶۹
- ۱-۱-۱- دلایل وجوب اقامه نماز میت ۱۶۹
- ۲-۱- عدم اقامه نماز میت بر جنازه ولد زنا ۱۷۰
- مبحث پنجم: لبن ولد الزنا ۱۷۱
- ۱- دیدگاه فقهاء ۱۷۱
- ۱-۱- کراهت استرضاع لبن ولد زنا ۱۷۱
- ۱-۱-۱- حدیث «محمد بن مسلم» ۱۷۲
- ۱-۱-۱-۱- بررسی سندی حدیث ۱۷۲
- ۱-۱-۱-۱-۱- «علی بن ابراهیم» ۱۷۲
- ۱-۱-۱-۱-۲- «ابراهیم بن هاشم» ۱۷۳
- ۱-۱-۱-۱-۳- «حمّاد» ۱۷۳
- ۱-۱-۱-۱-۴- «حریر» ۱۷۳
- ۱-۱-۱-۱-۵- «محمد بن مسلم» ۱۷۴
- ۲-۱- عدم نشر حرمت به سبب لبن حاصل از وطاء حرام ۱۷۴
- ۱-۲-۱- حدیث «عبد ا... بن سنان» ۱۷۵
- ۱-۲-۱- بررسی سندی حدیث ۱۷۵
- ۱-۲-۱-۱- «علی بن ابراهیم عن ابيه» ۱۷۵
- ۲-۱-۱-۲- «ابن ابي نجران» ۱۷۶
- ۳-۱-۱-۲- «عبد ا... بن سنان» ۱۷۶
- مبحث ششم: الحضانه ۱۷۷
- ۱- تعریف لغوی ۱۷۷
- ۲- تعریف اصطلاحی ۱۷۷
- ۳- حضانت و ولایت ۱۷۹

۱۸۲ ۴-حضانة ولد زنا از دیدگاه فقهاء
۱۸۳ ۵-حضانة از دیدگاه حقوقدانان
۱۸۵ ۵-۱-رأى وحدت رویه دیوان عالی کشور
۱۸۶ گفتار دوم: احکام فردی در امور مدنی مالی
۱۸۶ مبحث اول: الإرث
۱۸۶ ۱-تعریف لغوی
۱۸۶ ۲-تعریف اصطلاحی
۱۸۷ ۳-دیدگاه فقهاء
۱۸۸ ۳-۱-عدم ارث ولد زنا از هیچ یک از والدین
۱۸۹ ۳-۱-۱-حدیث «عبد ا. بن سنان»
۱۸۹ ۳-۱-۱-۱-بررسی سندی حدیث
۱۸۹ ۳-۱-۱-۱-۱-«یونس بن عبدالرحمن»
۱۹۰ ۳-۱-۱-۱-۲-«عبد ا. بن سنان»
۱۹۰ ۳-۲-ارث ولد زنا از مادر
۱۹۱ ۳-۲-۱-حدیث «یونس»
۱۹۲ ۴-ارث ولد زنا از دیدگاه حقوقدانان
۱۹۶ مبحث دوم: النفقة
۱۹۶ ۱-تعریف لغوی
۱۹۶ ۲-تعریف اصطلاحی
۱۹۷ ۳-دیدگاه فقهاء
۱۹۹ ۴-دیدگاه حقوقدانان
۲۰۲ بخش دوم: احکام اجتماعی فرزندان نامشروع
۲۰۲ گفتار اول: احکام اجتماعی در امور مدنی

۲۰۲	مبحث اول: داشتن نام خانوادگی
۲۰۶	مبحث دوم: تابعیت
۲۰۸	۱- اجرای سیستم خون در اعطاء تابعیت به اطفال نامشروع
۲۰۸	۱-۱- دیدگاه حقوقدانان درباره اعطاء تابعیت پدر طفل نامشروع به او
۲۰۹	۲- اجرای سیستم خاک در اعطاء تابعیت به اطفال نامشروع
۲۱۰	مبحث سوم: اقامتگاه
۲۱۱	۱- فواید تشخیص اقامتگاه شخص
۲۱۲	۲- اقامتگاه اطفال نامشروع
۲۱۳	مبحث چهارم: الشهادة
۲۱۳	۱- تعریف لغوی
۲۱۳	۲- تعریف اصطلاحی
۲۱۴	۳- دیدگاه فقهاء
۲۱۴	۳-۱- عدم پذیرش شهادت ولد زنا (مطلقاً)
۲۱۵	۳-۱-۱- دلایل
۲۱۵	۳-۱-۱-۱- حدیث «الحلبی»
۲۱۶	۳-۱-۱-۱-۱- بررسی سندی حدیث
۲۱۶	۳-۱-۱-۱-۱-۱- «ابن ابی عمیر»
۲۱۶	۳-۱-۱-۱-۱-۱-۱- «حمّاد بن عثمان»
۲۱۷	۳-۱-۱-۱-۱-۱-۱- «الحلبی»
۲۱۷	۳-۲- قبول شهادت ولد زنا، در صورت احراز عدالت
۲۱۸	۳-۲-۱- حدیث «عیسی بن عبد ا...»
۲۱۸	۳-۲-۱- بررسی سندی حدیث
۲۱۸	۳-۲-۱- «حسین بن سعید»

۲۱۹ «فضالة»-۲-۱-۱-۲-۳
۲۱۹ «أبان»-۳-۱-۱-۲-۳
۲۲۰ «عیسی بن عبد ا...»-۴-۱-۱-۲-۳
۲۲۱ ۳-۳-قبول شهادت ولد زنا در مورد زنا و غیر آن، در صورت احراز عدالت.....
۲۲۱ ۴-دیدگاه حقوقدانان
۲۲۳ مبحث پنجم: الإمامة
۲۲۳ ۱-دلایل عدم جواز امامت ولد زنا
۲۲۴ ۱-۱-حدیث «أبی بصیر»
۲۲۵ ۱-۱-۱-بررسی سندی حدیث
۲۲۵ ۱-۱-۱-۱-«عدة من أصحابنا»
۲۲۵ ۲-۱-۱-۱-«أحمد بن محمد»
۲۲۶ ۳-۱-۱-۱-«حسین بن سعید»
۲۲۶ ۴-۱-۱-۱-«فضالة بن أيوب»
۲۲۶ ۵-۱-۱-۱-«حسین بن عثمان»
۲۲۷ ۶-۱-۱-۱-«إبن مسکان»
۲۲۷ ۷-۱-۱-۱-«أبی بصیر»
۲۲۸ مبحث ششم: القضاوة
۲۲۸ ۱-دیدگاه فقهاء و دلایل ایشان
۲۲۹ ۲-دیدگاه حقوقدانان
۲۳۱ مبحث هفتم: الإجتهد
۲۳۱ ۱-دیدگاه فقهاء
۲۳۱ ۱-۱-دلائل
۲۳۲ مبحث هشتم: غسالة الحمام

۲۳۲ ۱-دیدگاه فقهاء
۲۳۲ ۱-۱-نجاست غسله ولد زنا و عدم صحت استعمال آن
۲۳۳ ۱-۱-۱-دلایل
۲۳۳ ۱-۱-۱-۱-«حدیث ابن اَبی یعفر»
۲۳۳ ۱-۱-۱-۱-۱-بررسی سندی حدیث
۲۳۴ ۱-۱-۱-۲-«حدیث حمزة بن أحمد»
۲۳۵ ۲-۱-طهارت غسله ولد زنا و جواز استعمال آن
۲۳۵ ۱-۲-۱-دلایل
۲۳۶ ۱-۱-۲-۱-«حدیث اَبی یحیی الواسطی»
۲۳۷ گفتار دوم: احکام اجتماعی در امور کیفری
۲۳۷ مبحث اول: القصاص
۲۳۷ ۱-تعریف لغوی
۲۳۷ ۲-تعریف اصطلاحی
۲۳۸ ۳-دیدگاه فقهاء
۲۳۸ ۳-۱-قصاص حلالزاده به سبب قتل ولد زنا (در صورت اظهار اسلام)
۲۳۹ ۳-۱-۱-دلایل قصاص
۲۴۰ ۳-۲-عدم قصاص حلالزاده به سبب قتل ولد زنا
۲۴۰ ۴-دیدگاه حقوقدانان
۲۴۲ مبحث دوم: سقط جنین
۲۴۲ ۱-دیدگاه فقهاء
۲۴۳ ۲-دیدگاه حقوقدانان
۲۴۵ مبحث سوم: الدیة
۲۴۵ ۱-تعریف لغوی

۲۴۵ ۲-تعریف اصطلاحی
۲۴۵ ۳-دیدگاه فقهاء
۲۴۵ ۳-۱-دیه و ولد زنا (در صورت اظهار اسلام) مانند دیه مسلم است
۲۴۶ ۳-۱-۱-حدیث «زراره»
۲۴۷ ۳-۱-۱-۱-بررسی سندی حدیث
۲۴۷ ۳-۱-۱-۱-۱-«علی بن ابراهیم عن ابيه»
۲۴۷ ۳-۱-۱-۱-۲-«ابن ابي عمير»
۲۴۷ ۳-۱-۱-۱-۳-«ابن اذینه»
۲۴۸ ۳-۱-۱-۱-۴-«زراره»
۲۴۸ ۳-۲-دیه و ولد زنا مانند دیه فرد ذمی است
۲۴۸ ۳-۲-۱-دلایل
۲۴۸ ۳-۲-۱-حدیث «جعفر بن بشیر»
۲۴۹ ۳-۳-ولد زنا دیه ندارد
۲۴۹ ۳-۳-۴-دیدگاه حقوقدانان
۲۵۱ نتیجه‌گیری
۲۵۴ ضمیمه
۲۵۶ منابع فارسی
۲۶۱ منابع عربی
۲۸۲ منابع مقاله